

Bryssel den 28 november 2024
(OR. en)

16368/24

COH 75

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	28 november 2024
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	15498/24
Ärende:	Sammanhållningspolitikens roll i hanteringen av demografiska utmaningar i EU – Rådets slutsatser (28 november 2024)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om sammanhållningspolitikens roll i hanteringen av demografiska utmaningar i EU, som godkändes av rådet (allmänna frågor/sammanhållning) vid dess 4062:a möte den 28 november 2024.

**Rådets slutsatser om sammanhållningspolitikens roll i hanteringen av
demografiska utmaningar i EU**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD, SOM BEAKTAR ATT

1. Granadaförklaringen av den 6 oktober 2023 betonade behovet av att ta itu med demografiska utmaningar, som en del av satsningarna på att bygga upp ett starkare, mer dynamiskt, konkurrenskraftigt och sammanhållet Europa i en föränderlig värld, under vägledning av de europeiska värdena och principerna, de grundläggande rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen,
2. meddelandet från Europeiska kommissionen *Befolkningsutvecklingen i Europa: en verktygslåda med åtgärder* betonade vikten av att medlemsstaterna integrerar demografiska aspekter i relevanta politiska förslag med åtföljande konsekvensbedömningar och av att kommissionen i tillämpliga fall gör detta på EU-nivå,
3. meddelandet från Europeiska kommissionen *Utnyttja talangen i Europas regioner* framhåller de utmaningar som de regioner som påverkas mest av den pågående demografiska omställningen står inför, särskilt regioner som befinner sig i en kompetensutvecklingsfälla, varav de flesta är mindre utvecklade regioner, och regioner som riskerar att hamna i en sådan fälla, samt de därmed sammanhängande riskerna för uppkomsten av nya och ökade territoriella skillnader i EU,
4. rådets slutsatser om hanteringen av befolkningsutvecklingen i Europa underströk behovet av ytterligare åtgärder för att hantera befolkningsutvecklingen genom att kontinuerligt arbeta för att spegla befolkningsutvecklingen och dess konsekvenser för konkurrenskraften, humankapitalet och jämlikheten med tanke på kommande diskussioner om ett ämne av sådan strategisk betydelse för unionen,

5. rådets slutsatser om sammanhållningspolitiken, rådets slutsatser om sammanhållningspolitikens framtid och rådets slutsatser om meddelandet om den nionde sammanhållningsrapporten betonade den digitala, gröna och demografiska omställning som unionen står inför samt de nuvarande och framväxande utmaningar som nämns däri,
6. ÄR MEDVETET OM att de demografiska utmaningarna spelar en avgörande roll i utformningen av framtiden för alla EU:s regioner och medborgare och att de i hög grad kan påverka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen samt resiliensen och konkurrenskraften i EU som helhet, vilket kan leda till ökade skillnader mellan och inom regionerna,
7. KONSTATERAR att sammanhållningspolitiken har varit ett av de viktigaste EU-instrument som bidrar till att hantera demografiska utmaningar genom att stödja både begränsnings- och anpassningsåtgärder, särskilt via Europeiska socialfonden+ (ESF+) genom investeringar i människor, humankapital, social inkludering och social innovation, och via Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) genom investeringar i rättvis ekonomisk omvandling och vitalisering, innovation och digitalisering samt i hållbar infrastruktur och tillgängliga tjänster i regionerna,
8. UNDERSTRYKER att de politiska åtgärderna för att hantera demografiska utmaningar bör vara i linje med Europeiska unionens strategiska prioriteringar men samtidigt utgå från den lokala och regionala verkligheten och utformas och genomförs med aktivt deltagande av nationella, regionala och lokala myndigheter, ANSER, även med tanke på att de demografiska utmaningarna inte påverkar alla områden i samma utsträckning, att sammanhållningspolitiken därför bör fortsätta att spela en avgörande roll i hanteringen av dessa utmaningar även i framtiden, genom integrerade plats- och människobaserade strategier, med tillämpning av subsidiaritetsprincipen, partnerskapsprincipen och flernivåstyrning samt delad förvaltning,

9. ANSER att en effektiv hantering av de demografiska utmaningarna kräver en helhetsstrategi och en omfattande uppsättning åtgärder inom ramen för sammanhållningspolitiken, särskilt i mindre utvecklade regioner, för att stärka den regionala konkurrenskraften och resiliensen, behålla talanger och vända kompetensflykten samt för att förebygga kompetensbrist på ett sätt som säkerställer långsiktig hållbar tillväxt och social inkludering i alla EU:s regioner, tillsammans med relevanta strukturreformer som är anpassade till medlemsstaternas prioriteringar samt stöd för att stärka den administrativa kapaciteten,
10. UNDERSTRYKER därför vikten av att man genom sammanhållningspolitiken uppnår de nuvarande specifika målen för både ESF+ och Eruf, och UPPMANAR kommissionen att utforska ytterligare framtida områden för stöd som är relevanta för hanteringen av befolkningsutvecklingen,
11. BETONAR att sammanhållningspolitikens stöd för hanteringen av demografiska utmaningar hittills har förblivit fragmenterat, på grund av avsaknaden av en övergripande strategi, UNDERSTRYKER att man också genom övergripande territoriella utvecklingsstrategier kan ta itu med demografiska behov och utmaningar, UPPMANAR därför kommissionen att överväga att öka synergier mellan de sammanhållningspolitiska fonderna efter 2027, bland annat genom att stärka de integrerade territoriella strategierna,
12. UNDERSTRYKER att en framtida mer integrerad strategi för sammanhållningspolitiken också skulle stärka EU:s insatser när det gäller att erkänna och hantera både befolkningsutvecklingens konsekvenser och de effekter som denna utmaning kan få för den gröna och den digitala omställningen,
13. ERINRAR OM att dessa slutsatser inte föregriper förhandlingarna om den fleråriga budgetramen efter 2027.